

GOTLANDS TINGSRÄTT
 Gotlands tingsrätt
 Rotel 4

DOM
 2014-10-14
 meddelad i
 Visby

Mål nr: B 428-13

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

MATS Anders Bernander Byström, 19741112-3370
 Myrstigen 34
 621 50 Visby

Offentlig försvarare:

Advokat Eric Dufvenmark
 Dufvenmarks Advokatbyrå
 Södertorg 5
 621 57 Visby

Åklagare

Susanne Wihlborg
 Åklagarmyndigheten
 Lokal åklagare i Visby
 Box 1267
 621 23 Visby

Målsägande

Wepax Support Ab, 556468-0642
 Gränsgatan 11
 633 42 Eskilstuna

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Skadegörelse, 12 kap 1 § brottsbalken
 - 2014-07-25
2. Barnpornografibrott, ringa brott, 16 kap 10 a § 1 st 5 p och 2 st brottsbalken
 - 2013-07-08

Påföljd m.m.

1. Villkorlig dom
2. Dagsböter 60 å 200 kr

Beslut

Skadestånd

1. Mats Byström ska betala skadestånd till Wepax Support AB med 5 695 kr.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1143 621 22 Visby	Artillerigatan 2 A	0498-28 14 00 E-post: gotlands.tingsratt@dom.se	0498-27 97 59	måndag - fredag 08:30-11:30 13:00-15:00

Förverkande och beslag

1. I beslag tagna hårddiskar i två datorer och ett usb-minne förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten; beslagsliggare 2013-0901-BG355 p. 5, 8 och 12).

Brottsofferfond

1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Eric Dufvenmark tillerkänns ersättning av allmänna medel med 35 684 kr. Av beloppet 7 137 kr mervärdesskatt. Av denna kostnad ska Mats Byström till staten återbetala 35 684 kr.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Mats Byström ska dömas enligt följande.

Åtalspunkten 1 – Barnpornografibrott (16 kap. 10 a § 1 st 2 p brottsbalken)

Mats Byström har innehaft 298 barnpornografiska bilder. Det var den 8 juli 2013 på Myrstigen 34 i Visby.

Särskilt yrkande: Det yrkas att i beslag tagna datorer och ett usb-minne ska förklaras förverkade för att förhindra spridning av barnpornografiskt material, då de använts som hjälpmedel vid brott och på grund av sin särskilda beskaffenhet kan befaras komma till ytterligare brottslig användning.

- Punkt 5 beslag nr 2013-0901-BG355
- Punkt 8 beslag nr 2013-0901-BG355
- Punkt 12 beslag nr 2013-0901-BG355

Åtalspunkten 2 – Skadegörelse (12 kap 1 § brottsbalken)

Mats Byström har den 25 juli 2014 på länsväg 140 i Hablingbo inom region Gotland skadat den Wepax Support Ab tillhöriga personbilen WDE475 genom att sparka på bilen. Skadegörelsen har orsakat Wepax Support Ab kostnader med 7118 kronor.

Wepax Support AB har yrkat att tingsrätten ska förplikta Mats Byström att till bolaget betala 7 118 kr avseende ersättning för reparationskostnader.

Mats Byström har

- vad gäller åtalspunkten 1 förnekat brott. Han har inte sett bilderna tidigare och kan inte uttala sig om materialet är att bedöma som barnpornografiskt. *Om* så skulle vara fallet har han saknat uppsåt till gärningen,
- vad gäller förverkandeyrkandet medgett det avseende usb-minnet och hårddiskarna (inte datorerna i dessas helhet) om materialet är att anse som barnpornografiskt,

- vad gäller åtalspunkten 2 erkänt den gärningen och
- medgett yrkat skadestånd till ett belopp om 5 695 kr (yrkat belopp reducerat med mervärdesskatt).

DOMSKÄL

Åtalspunkten 1

Mats Byström har uppgett att han då och då sedan slutet av 1990-talet har tittat på, och också laddat ned, pornografiskt material på/från nätet. Det har dock uteslutande avsett bilder med vuxna kvinnor; barn är han inte alls sexuellt intresserad av. Han har inte på sin dator laddat ned någon bild som han har bedömt som barnpornografisk. Av de bilder som omfattas av åtalet har han laddat ned vissa (dock inte på usb-minnet). De är dock enligt honom inte barnpornografiska; det är inte barn som visas på bilderna.

Förutom han själv har även andra, t.ex. en tidigare granne vid namn Johanna (nu 23 år gammal), under flera års tid (ungefär åren 2005 – 2012) haft kontinuerlig tillgång till datorn; hon har använt hans datorer för att gå in på facebook m.m. Det är inte otänkbart att det är hon som har laddat ned de aktuella bilderna. Hon hyser agg till honom och är sexuellt nyfiken. Han har också levt ett ”rumlarliv” under många år med många tillfälliga besökare i hemmet. Även hans båda söner har haft tillgång till datorerna.

Anna Larsdotter har förevisat de aktuella bilderna och kommenterat deras karaktär som barnpornografiska. Hon har i materialet kunnat iaktta en viss linje även vad gäller det vuxenpornografiska materialet. Det är mycket kvinnor. Ofta flera kvinnor i en säng, ibland med någon man inblandad. En hel del av materialet avser också kvinnor som kissar. Det barnpornografiska materialet, som avser flickor i ett förpubertalt stadium, är av liknande karaktär. Åtalet omfattar totalt 289 bilder, 79

(67 unika) av dem har påträffats på den bärbara datorn, 82 (59 unika) på usb-minnet och 132 (87 unika) på den stationära datorn.

Magnus Sandberg är forensiker hos polisen och har uppgett att han i det beslagtagna usb-minnet, bland en betydande mängd pornografiska bilder, funnit 82 bilder (raderade) som bedömdes som barnpornografiska. Det är många filer som har laddats ned vid ett och samma tillfälle på minnet. Det går dock inte att säga var filerna kommer ifrån. De har laddats ned den 11 juli 2011 men det går inte att se när de har raderats.

Hårddisken på den stationära datorn innehöll fyra användakonton. Det påträffades 130 bilder som bedömdes som barnpornografiska. De har laddats ned mellan åren 2002 – 2011.

På laptoppen påträffades på hårddisken inloggningar från användare och där har påträffats 180 barnpornografiska bilder som har laddats ned åren 2007 – 2011. Det har inte påträffats några tecken på att det från någon av datorerna eller usb-minnet har loggats in på Johanna Bekkens facebookkonto.

Johanna Bekken

Hon och hennes mamma bodde tidigare granne med Mats. Hon var då tolv år. Hon bodde där fram till hon var 18 år (hon är född 1992). Hon har använt Mats dator och lyssnat på musik m.m. Hon kan också ha varit inne på facebook från hans dator. Hon har aldrig laddat ned något på hans datorer. Hur bilder på henne hamnat på datorerna vet hon inte.

Tingsrättens bedömning

Den allra första frågan är om det är Mats Byström som laddat ned och innehaft de aktuella bilderna. Bilderna är påträffade i hans datorer och hans usb-minne. Han har alltså innehaft bilderna. Det kan också uteslutas att det skulle vara någon annan än han själv som har laddat ned bilderna. Han har för övrigt vidgått att under alla förhållanden har laddat ned vissa av bilderna.

Bland annat den som innehar en barnpornografisk bild kan enligt 16 kap. 10 a § första stycket *femte* punkten brottsbalken dömas för barnpornografibrott (att tillämpa den av åklagaren angivna *andra* punkten är inte aktuellt). Den första frågan är om de bilder som påträffats i de två datorerna och usb-minnet är barnpornografiska eller inte. Först som sist kan konstateras att bilderna, utan undantag, är pornografiska. Frågan blir därför om de poserande flickorna är att betrakta som barn eller inte.

Med barn avses enligt 16 kap. 10 a § tredje stycket brottsbalken *en person vars pubertetsutveckling inte är fullbordad eller som är under arton år*. I samma stycke sägs vidare. *Är pubertetsutvecklingen fullbordad, ska ansvar för gärning enligt första stycket 2 – 5 dömas ut bara om det av bilden och omständigheterna kring den framgår att den avbildade personen är under arton år*.

Innehav av barnpornografisk bild är alltså straffbart så länge bilden föreställer en person vars pubertetsutveckling inte är fullbordad alldeles oavsett hur gammal personen är. De knappt 300 bilder som har lagts fram i målet och förevisats föreställer uteslutande flickor som, mer eller mindre sexuellt utmanande, poserar. Med tillräcklig grad av säkerhet kan sägas att ingen flicka är yngre än 10 år. Nära nog samtliga kan bedömas vara i tonåren. Men det finns ingen utredning som gör det möjligt att mer exakt bestämma åldern på de flickor som förekommer på bilderna. Men, som redan nämnts, det är inte heller nödvändigt. Den avgörande frågan är i stället flickornas utveckling i pubertetshänseende. För att avgöra den frågan har Anna Larsdotter hörts och hon har uppgett att bilderna avser flickor i ett

förpubertalt stadium. Som stöd för detta ställningstagande har hon bl.a. uppgett utvecklingen av flickornas bröst. I den frågan har försvaret åberopat en artikel i Läkartidningen, med åtföljande bilder, rörande frågor om bröstavvikelser. Det är ofrånkomligt att tingsrätten måste göra en vidare bedömning än så. De personers kroppar det är frågan om måste utsättas för en helhetsbedömning där inte minst ansiktena är av stor betydelse. Den slutsats som då kan dras är att de aktuella knappa 300 bilderna i praktiken utan undantag föreställer flickor vars pubertetsutveckling inte har avslutats. Det är alltså med andra ord frågan om barnpornografiska bilder. Det förhållandet att de har laddats ned från ”lagliga” och väl etablerade ”siter” gör inte nedladdningarna och innehaven straffria.

Det kan konstateras att de knappt 300 bilderna utgör en bråkdel av de totalt cirka 11 000 bilder som påträffats i datorerna. Det kan också konstateras att många bilder har laddats ned samlat vid ett enda tillfälle. Frågan är om det kan innebära att Mats Byström kan anses ha handlat utan nödvändigt uppsåt. Kan det vara så att de barnpornografiska bilderna oavsiktligt har ”slunkit med” när laglig porr har laddats ned? Och skulle Mats Byström (hypotetiskt) ha avstått från nedladdning av de knappt 300 bilderna om han hyst misstankar om att de utgjorde barnpornografi? Bedömningen kan rimligen inte bli någon annan än att Mats Byström måste anses ha varit fullt medveten om att de bland de bilder han laddade ned och har innehaft kunde finnas bilder som är att betrakta som barnpornografiska. Och det finns inget som tyder på att han med vetskap om detta skulle ha avstått från nedladdningarna. Den bedömningen vinner om inte annat starkt stöd i hans egen inställning till åtalet, dvs. att bilderna föreställer flickor vars pubertetsutveckling har avslutats.

Mats Byström ska alltså dömas för barnpornografibrott. I och med att det inte har framkommit annat än att bilderna har innehafts för eget bruk och att det inte finns några omständigheter som pekar mot att någon av bilderna skulle vara att bedöma som grovt brott (se 16 kap. 10 a § femte stycket brottsbalken), ska hans brott bedömas som ringa (se 16 kap. 10 a § andra stycket brottsbalken).

Åtalspunkten 2

Mats Byström har uppgett att han efter 1,5 år i nykterhet hade fått ett återfall och druckit en liter vodka på några timmar. Han har diffusa minnen av att han ramlat omkull, att några försökte hjälpa honom på fötter och att han betedde sig aggressivt mot dem. Han kan inte minnas att han sparkat på någon bil men minns att det talades om skadegörelse i sammanhanget. Det kan inte vara någon annan än han som har skadat bilen.

Michele Nobis har berättat att han och hans sällskap stannade för att hjälpa en person som låg på marken. Mannen var tillsammans med två pojkar i tioårsåldern. Till att börja med diskuterade de lugnt, men mannen var kraftigt berusad och brusade upp och försökte angripa en av hans kompisar (Luis Ferreira Roicad). Det lyckade dock hindra det angreppet. De funderade på hur de skulle kunna hjälpa mannen hem, men mannen blev mer och mer våldsam. När de skulle åka iväg för att skaffa hjälp sparkade mannen på bildörren så att det blev en buckla. De bestämde sig då för att ringa till polisen.

Tingsrättens bedömning är att åtalet genom vad Michele Nobis och även Mats Byström själv har berättat är styrkt och att Mats Byström därför har gjort sig skyldig till skadegörelse enligt åtalet.

Skadeståndsyrkandet ska bifallas med medgivet belopp, dvs. yrkat belopp med avdrag för mervärdesskatt.

Påföljdsfrågan

Mats Byström ska alltså dömas för ringa barnpornografibrott och skadegörelse. Straffvärdet för vart och ett av brotten ligger på bötesnivå. De båda brotten

sammantagna innebär dock att straffvärdet hamnar på fängelsenivå. Det finns dock inte anledning att döma ut ett fängelsestraff. I stället ska som påföljd väljas villkorlig dom som enligt huvudregeln ska förenas med ett bötesstraff.

Övriga frågor

Eftersom fängelse förekommer i straffskalan för de brott Mats Byström ska dömas för ska han också betala en avgift om 500 kr till brottsofferfonden.

Eric Dufvenmark har för försvaret av Mats Byström begärt ersättning med 35 684 kr, varav 28 547 kr avser arbete och tidspillan. Yrkad ersättning är att anse som skälig. Mats Byström personliga och ekonomiska förhållanden (25 000 kr/månaden och två underåriga barn) är sådana att han ska förpliktas att ersätta staten för denna kostnad.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga (DV 400)

Överklagande senast tisdagen den 4 november 2014 ska ställas till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten.

Mikael Mellqvist

I avgörandet har deltagit även nämndemannen Håkan Olsson, WEwy Klinth och Malin Skalberg.

Avräkningsunderlag, se bilaga

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19741112-3370	Datum för dom/beslut 2014-10-14
Efternamn Byström	Förnamn MATS Anders Bernander

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/uppört/avbrutet**

2013-07-06	2013-07-09
------------	------------

Särskild anteckning

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.